1871. III. évfolyam. **90. szám.** Szombat, május 6.

Előfizetési árak:
Helyben es postan küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz. Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A birósági javaslat és a kormány.

=.) Az első folyamodásu törvényszékek székhelyeit és számát illetőleg, az végre kiküldött huszönötös bizottság végre valahára megállapodott.

Miután a dolgok ez irányban eddig haladtak, azt hittük, hogy egyik égető bajunkon, az igazságszolgáltatás ügyén, ugy a hogy, rövid időn segitve leend.

Sime most, a midőn a bizottmányi javaslatnak a képviselő ház elébe kell terjesztetni, nagy hirtelenséggel a kormány részéről oly válság idéztetik elő ez ügyben, mely a 25-ös bizottság nehány havi munkálatát, egy tollvonással megsemmisiti, s igazságszolgáltatásunk ügyének javitását, ismét ki tudja mennyi időre veti vissza.

Ugyanis a magyar miniszterelnök csütörtökön csupán a végett sietett le Bécsből Pestre, hogy azon minisztertanácsban, mely a 25-ös bizottság munkálatát vette tárgyalás alá, elnököljön.

E minisztertanácsban ugy a miniszterelnök, valamint a pénzügyminiszter kijelentették, hogy a 25-ös bizottság munkálata, melynek keresztülvitele 13 millio forintba kerülne (eddig csak 10 millióról volt szó,) nem fogadható el, s azon javaslat mellett maradnak, a melyet még husvét előtt a minisztertanács magáévá tett s melyet a 25-ös bizottságban Kézsmárki inditványozott, de a mely végre egy szóbbséggel elvettetett.

Ezen javaslat szerint nem 115 hanem csupán 100 első folyamodásu társasbiróság állittatnék fel, és pedig az illető javaslatban kijelölt helyeken, s a kerületi törvényszékek száma és székhelyének megtározása azonban, egyelőre az igazsággyminiszterre bizatnék, és csak később, a tapasztalatoknak megfelelőleg eszközöltetnék a törvényhozás által a végleges rendezés.

A magyar utkészitésről egykor azt mondá egy idegen utazó:

„Lutum luto imponunt, et nominant viam."

És mi a magyar kormánynak a reform terén való eddigi müködésére mondhatjuk el.

„Experimentumot experimentumra halmoznak, s azt nevezik kormányzásnak."

Ime, meg volt a roppant zaj, a nagy hühó a birósági javaslat kidolgozásánál, s a 25-ös bizottságban is többnyire az ment keresztül, a mit a kormány ohajtott, levén neki azon bizottságban is döntő többsége.

S a midőn végre megállapodásra jutottak, ime egy Bécs felől érkezett intésre, Andrássy kiszedi az összetakolt kártyavár két alsó oszlopát, hogy hadd hulljon össze az.

A mit a miniszterium, a kormány most az igazságszolgáltatás ügyének rendezésében kiván, az ismét félrendszabály, — ezekkel pedig már csak ugyan a csömörlésig el van telve a nemzet, s valóban jó erős szervezettel (nem akarunk irni constitutiot, nehogy fére értessünk) kell birni a nemzettestnek, hogy még eddig bele nem betegedett.

Tehát igazságügyünk rendezésénél is, ujból félszeg intézkedésekkel, félrendszabályokkal elégedjünk meg; tartsuk meg a régi slendrián rendszert, csak a személyzetet változtassuk, — hogy az által a kormánypárt most már kétségessé lett többsége a jövő választások alkalmára biztositassék.

Most elválik, ha a ház többsége a reformkérdésekben is alárendelendi-e az ország érdekét a kormánypárt akaratának.

Mert annyi bizonyos, hogy a minisztertanács mindenesetre inditványt fog tétetni az igazságügyminiszterrel és ekkor a ház azon alternativa előtt áll: vagy elfogadja a minisztertanács inditványát, vagy a 25-ös bizottság javaslatát, utóbbi esetben azonban el lehet rá készülve, hogy a korona megtagadja a szentesitést.

Nagy örömünkre szolgálna, ha a kormány ez ügyben saját pártjától kapná meg a megérdemlett bizalmatlansági szavazatot.

Ez azonban a jámbor ohajtások országába tartozik.

— **A balodali kör tegnapelőtti értekezletén** egyhangulag határozatba ment, hogy a delegatió kérdésében — sem elvi, sem eljárási szempontból — a párt eddigi határozataitól nincs sem ok, sem szándok senkinél eltérni. Horn ur, — ki a vitára a „Hon"-ban megjelent czikk által okot adott, — kijelent előlegesen is, hogy a kérdés feletti határozatnak teljes készséggel alárendeli saját eltérő nézetét és eljárását is.

— **A Deák-párt értekezletén**, mely tegnapelőtt este a városi vigadó éttermében tartatott, az igazságügyminiszter előterjeszté, hogy a 25-ös bizottság munkálatát a minisztertanács beható tárgyalás alá vette, egyszersmind azonban arról győződött meg, hogy e munkálat, ugy a mint megállapitva van, pénzügyi szempontból kivihetetlen, minthogy a megállapitott számu bíróságok felállitása az ország tulterheltetése nélkul nem lehetséges. A minisztertanács tehát elhatározta, hogy a 25-ös bizottság munkálatát elfogadja, azon föltétel mellett azonban, hogy a 115 törvényszék helyett csak 102 és a 407 járásbiróság helyett csak 370 állittassék fel. A szaporitás azután az igények szerint a lehetőséghez mérve fokozatosan történnék. Zsedényi erre felszólalván, azt javasolta, adja be a kormány annak kimutatását, hol kivánja a bíróságokat felállitani. Kerkapoly pénzügyminiszter a pénzügyi helyzet komoly voltát fejti ki részletesen, mely lehetleuné teszi azt, hogy a munkálat feltétlenül ugy fogadtassék el, mint megállapitva van. Bajos kimondani és határozottan megjelölni, hol állittassanak fel biróságok, hanem javasolja, hatalmaztassék meg a miniszterium a kijelöléssel, mi mindenesetre a 25-ös bizottság munkálata alap ján történik. Paczolay: Kevesebb bírósággal is beérné, de törvényjavaslatban kivánja megjelöltetni a helyeket.

Ürményi pártolja Paczolayt. Hoffmann Pál ezt ellenzi, mert hosszas vitára adna alkalmat. Horváth Boldizsár: 5 tagu bizottság által kivánná tehát megállapittatni. Deák Ferencz: szintén a helyzetet ecseteli, kifejti a nehézségeket, melyek a munkálat életbeléptetését gátolják, és a ministerium által teendő előterjesztés alakjában kivánja a ház elé terjesztetni a szervezés tervezetét. Dániel Pál az ellenzékkel óhajtaná közöltetni a megállapodást. Erre abban történt megállapodás, hogy miután 3 tagu bizottság neveztetett ki e czélra, utasittassék az, hogy járjon el ebben is. Kerkapoly végre kiemeli, hogy nagy megtakaritás történnék, ha az előbbi tervezet szerint fizetési categoriákat állapitanának meg, mi határozatba is megy.

— Mint biztosan értesülünk, az országos honvédsegélyző bizottság tegnap véglegesen megalakult 60 ezer forintnyi évenkint kiosztható segélyösszeggel, s jótékony müködését már ez évi junius hóban megfogja kezdeni.

— **A zágrábi tartományi gyülés** junius 1-je helyett julius 3-án fog megnyittatni. Ez elhalasztást a határőrvidék szabályozásának kérdése okozta.

— **A zágrábi választások alkalmából** megindult mozgalom már-már tulcsap medrén. Természetes, hogy a „nemzeti párt", mint magukat az unio ellenesek „hazafiasan" nevezik, minden követ megmozdit, hogy többségre jusson, s nem igen válogatja az eszközöket. Igy a „Südl. Ztg" szerint a kiegyezést csak Zuvics és hivatalnokai csinálták, s e kiegyezés megdöntését minden igaz horvátnak kivánni kell. Inti a népet, hogy ne higyjen a magyaroknak, még ha az egyesség revisiójával kecsegtetnék is. — Mi e mozgalmat csak sajnálattal nézhetjük, miután a „fehér lap" átadása által amugy is megsértők a magyar közjogot, a concessiókban pedig a legszélső határokig mentünk, s megnyugtatásunkra csak az szolgál, hogy a józan többség méltányolja eljárásunkat, a nehány rajongó pedig nem lesz kéges a két nemzet közé konkolyt hinteni. Az unio-párt győzelme bizonyos.

— **A Fiume kikötőjének sorsa.** Miután a hivatalos lap Fiume kikötőjére vonatkozólag elmondott adatainkat megczáfolni szives volt, tartozunk e czáfolatáról tudomást venni. A pénzügyér ur e czáfolat szerint a pénzügyi bizottságot arra figyelmezteté, hogy miután ez évben 40 millióval szaporodott a kiadás, minden uj kiadás a deficitet növeli, s igy csakis kölcsön által lesz Fiume kikötője kiépithető. Ezen a „nemhivatalos" részben megjelent dementire csak annyit jegyzünk meg, hogy ily beruházásokra kötött kölcsönök nem meddő adósságok, s inkább ily irányban kellene hasznositani a tőkéket, hogy sem a vasuti garantiákat emelik évenkint 12—14 millióra, s boulevardokra 24 millióval költik a pénzt, s Galicziába három egyenirányu vasutat épitenek. — Igy azután jut is, marad is.

Külföld.

= **Franczia ország.** A harcz Páris előtt ide-oda ingadozik. Az eldöntés még egy hajszálnyira sem jött közelebb. Az ide vonatkozó legujabb hirek a következők:

Versailles, május 4. Jules Favre ez éjjel Brüsselbe utazott, a békealkudozásokat sürgetendő. A „Soir" jelenti: A köztársaság dreuxi ügyésze az orleansi herczeget fölszólitotta, hogy Franczia országot hagyja el.

Páris, május 3. Asnières és Neuillyből időnkint ágyuzás és puskaropogás hallatszik. Issy és Montretout között azonban heves ágyuzás folyik. Issyt most délről és nyugoton fenyegetik a versaillesi ütegek. 3500 szabadkőmüves Ranoier commune-tag tanácsára elhatározta, hogy a nemzetőrök oldala mellett fog harczolni a communeért. Járadék 52.40

Brüssel, május 3. Az „Ind. belge"-nek irják Verviersből a mai napról, hogy ott az éj csendesen folyt le, mig Goéban tegnap komoly zavargások történtek; a munkások fizetést követelnek a nem dolog-napokért is, mi megtagadtatott. A rendőrök s munkások közt összeütközés történt; több ház ostrom ala fogatott.

Páris, május 3. Vincennes erőd a poroszok követelése folytán kénytelen helyőrségi csapatainak számát leszállitani

= **A commune és a versaillesi kormány** hadi jelentései oly ellenmondók, hogy azokból kiokosodni sehogy se lehet. Már a versaillesi harczi jelentésekből azt vártuk volna, hogy az Issy erőd megvételéről hoznak hireket, és nagy meglepetésünkre arról értesitnek, hogy Issyben a helységet és parkot visszafoglalták, és az erődöt magát is fenyegetik dél és nyugot felől. Ebből tehát az következik, hogy azt ujra viszsza kellene foglalnia. De hogy ez mikor történt? Arról a versaillesi tudósitások jónak látták, hallgatni.

A commune ügyének küldöttek által igyekszik külföldön propagandát csinálni, és Marchard polgárt Svájczba küldte, hogy ott a communeről terjesztett álhireket megczáfolja, és tendentiáiról a köztársaságot felvilágositsa. Marchard az 1851 ki államcsiny óta, mikor hazájából menekülni volt kénytelen — egész a köztársaság kikiáltásáig Svájczban élt — hol borászati ügynök volt.

Most diplomatiai ügynök lett.

= **Németország.** Münchenből egy érdekes levél lényegét hozza a távirda. Friedrich egyetemi tanár és áldozár levele ez, melyben tiltakozik excommunicatiója ellen. A levél a müncheni érsekhez van czimezve, és éles hangon van tartva. Friedrich kijelenti, hogy nem ismeri el az excommunicatiót, s azt semmisnek és érvénytelennek tartja. Azt mondja elvei és nézetei miatt. Levele végén Friedrich igy szól:

„Én husvétkor Rómaban előre megmondám az egyházi állam közelálló bukását; az hamarább bekövetkezett, mint gyanitottam. A püspökök pásztorlevelei, — melyek közül némelyek maguk is annak bukásában az egyház üdvét látták, — nem állitandják azt helyre. A mily kevéssé csalódtam azonban e pont iránt, ép oly kevéssé fogok csalódni abban, ha mondom, hogy a római zsinatnak semmis alakulása is föl fog előbb-utóbb ismertetni. Ama püspökök pásztorlevelei, kik most tagadják azt, a mit előbb mondottak és irtak, tartósságra nem támaszkodhatnak. Habár az egyházban egyelore azt tartják is, hogy a „hatalom a jog elott jár," végre mégis győznie kellend a jognak és igazságnak."

UJDONSAGOK.

* **József főherczeg** holnap után hétfőn este érkerend városunkba. Fogadására az előkészületek a buzgó főkapitány Simonffy Imre által eszközöltetnek. Főkapitányunk ismeretes tapintatossága biztos kezességet nyujt arra nézve, hogy ő fensége a fogadtatással minden tekintetben meg lesz elégedve.

* **József főherczeg ő fensége** a honvédcsapatokat kedden d. e. fogja megszemlélni. A villásreggeli valószinüleg a gyakorlati téren, a szabadban lesz rendezve. Annak rendezésére ügyes vendéglősünk Fehér Herrman lett felszólitva, ki e téren rendesen sikerülten szokott kitenni magáért.

* **A ref. egyháztanács** az 1871. f. é. május hó 7-ik napján d. e. 10 órakor ülést tartand.

* **A dal- és zeneegylet** választmánya e hó 4-én tartott ülésében szóba hozatott az állandó dalcsarnok épitése is. A tervrajz készités kiindulási pontjául felvétetett, hogy az épület a megnagyobbitandó népkert közepére essék, ez épület magában foglalná a tánczteremen és ahoz megkivántató szabákon kivül az állandó vendéglői helyiséget is, mely a nagy közönségnek nyári és pedig nappali mulatóhelyül szolgál. Ha ez alapon a tervezet elkészül s a városi tanács sem gördit akadályt a kivitel alá, azon esetben az egylet tagjai között részvénybefizetés folytán lenne a csarnok felépitendő. A tervrajz és költségvetés elkészitésére 8 tagu bizottmány küldetett ki Kómlóssy Imre elnöklete alatt, a bizottság tagjai: Pekár Imre, Suján Ferencz, Szepessy Gusztáv, Márton Lajos, Sz. Nagy Károly, Simonffy Imre és Csurka János.

* **A debreczeni polgári lövésztársulat** 1871. évi május hó 7 napján délelőtt 11 órakor az ügyvédegylet helyiségében választmányi gyülést tart. Tárgy: jegyzőkönyvhitelesités.

* **Hymen.** Május hó 3-án kelt egybe Bán József n.-zerindi lelkész, helybeli derék polgártársunk Antal Gábor kedves leányával Emmával. — Boldogságot kivánunk az uj házas párnak.

* **Előrajza** a „biharmegyei orvos-, gyógyszerész- és természettudományi" s „debreczeni orvos-, gyógyszerész társ-egyletek" által május hó 12, 13 és 14-ik napjain tartandó 2-od évi

közös nagy-gyülésnek.

Május 12-én délután ½ 5-kor a vendégek fogadása az indóháznál az egylet küldöttsége által, 7-kor ismerkedési összejövetel az egylet helyiségében, 8-kor társas vacsora a „fekete sas"-ban.

Május 13-án délelőtt 9 órakor: Közös gyülés a megyeház nagytermében.

Tárgysorozata:

1) Elnöki megnyitó.

2) Egyleti előterjesztések; esetleges inditványok.

3) Emlékbeszéd néh. Kmetty Pál felett; a debreczeni orvos-gyógyszerész-egylet megbizásából tartja Dr. Popper Alajos debreczeni egyleti titkár.

4) „Az orvos történeti szempontból." Értekező Dr. Berkovics Zsigmond.

5) „Mózses- és a természettudományok." Értekező föt. Pappfy Jusztin tanár.

6) A tetszhalottak felélesztéséről." Értekező Dr. Spitzer Károly debreczeni orvos.

7) „A földtalaj televényéről, illetőleg korhanyról, — közgazdászati szempontból. Értekező Trajánovics Ágoston sarkadi gyógyszerész.

8) „A különböző emberi foglalkozások befolyása az egészségre." Értekező Dr. Bodor Károly.

9) „A selymér-tenyésztésről." Értekező Podhráczky Ferencz.

Az ülés nyilvános.

Délután 3 órakor: Diszebéd a Püspök fürdőben.

Május 14-én: Kirándulás az erdélyi vasutvonalon Csucsáig — esetleg Kolozsvárig. (Kik óhajtják, a pesterei barlangot is megtekinthetik.)

Az egylet tagjai igazolványokat kapnak, melyek előmutatásával a vasuton félvitelbér oda és vissza elengedtetik.

Kelt Nagy-Váradon május 3. 1871.

Dr. Lukács Károly,
egyleti elnök.
Dr. Pollák László,
egyleti titkár.

* **A magyar történelmi társulat** az idén szeptember hó elején fogja tartani zajtalan, de talán minden vándortársulatunk között legeredményesebb közgyülését. E derék társulat idei közgyülésének fölemlitésével egy igen örvendetes jelenség áll kapcsolatban, mely ujabb bizonyitékul szolgál a honi ifjuság tudományos képzésével foglalkozó szerzetes rendek hazafisága s tudományszeretete mellett. És ez az örvendetes jelenség abban áll, hogy a külföldi szerzetes-rendektől tudományosságok, müveltségök, szabadelvüségök s hazafiságuk által annyira elütő tanitó-rendjeink egyik érdemesbjének, a jászóvári prémontrei kanonok-rendnek főnöke, Kaczvinszky Victor prépost és praelatus ur, a saját maga és egész rendje nevében a szerzet hirneves, ősrégi levéltárának helyére, zemplénmegyei Leleszre hivta meg a szorgalmas kutatásokkal s nem dinom dánomokkal müködő tudós egyesületet. A társulati tagok Pestről vaspályán Kassára s innét kocsikon Zemplénbe fognak menni. Leleszről háromfelé széledenek majdan okmány-kutatások végett: egy kis társaság a prémontreiek leleszi, egymásik a Sennyeiek bélyi, a harmadik a Drugethek, most Szirmayak hommonai, a negyedik a Barkóczyak tavarni levéltárában fog kutatni. A zárülés Leleszen tartatik, hol Horváth Mihály püspök s érdemdus történetiró elnöklete alatt, a derék társulat több érdemes tagja jelen lesz, nevezetesen Ipolyi Arnold, Thaly Kálmán s többek. A meghivó rend is képviseltetni fogja magát, különösen nagyváradi és kassai főiskoláinak történelem s irodalomtanárai által. Ezeknek egyikétől, ft. Károly György kassai tanártól s városunk szülöttétől értesittettünk egy jó barátja utján ez érdekes ujdonságról, melynek közlése által azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy még a pesti lapoknál is hamarabb adhatjuk azt. Nevezett tanár ur megigérte iméntemlitett barátjához küldött levelében, hogy az érdekes gyülés lefolyásáról rövidedeu értesiteni fogja lapunkban annak idején kedvelt honosait.

* A **„pesti kereskedő ifjak társulata"** pályázatot nyit egy kimeritő magyar „kereskedelmi irálytan- és levelezőre." — Terjedelme lehet 20—25 nyomtatott iv. Forditott, illetőleg hazai viszonyainkra alkalmazott müvek pályázhatnak, de hasonbecsünél az eredeti részesül előnyben; a dijat nyert mü a társulat tulajdona marad. Pályadij „száz" darab arany s a kiadás utáni tiszta haszon egy negyed része.— A dolgozatok idegen kézzel könnyen olvashatólag leirva, lapszámozva s füzve, valamint jeligével ellátva f. év nov. 30-áig a társulat titkárához, váczi utcza 14 sz. 1. em. küldendők, a midőn az egylet ezek megbirálására három szakférfit fog felkérni. — Pest 1871. május 1-én Keleti Károly elnök. Hanzély Ferencz titkár.

* **Báró Mecséry** 8-ik dzsidás ezredbeli őrnagy, ki városunkban az elokelőbb házaknak közkedveltségü vendége volt, régi ezredéhez a Pálffy huszárezredhez tétetett hasonrangban át, s nem sokára bucsut veend városunktól. Távozását a legtöbben nagy sajnálattal fogadják.

* **Értesités.** Az 1868 ik évi XXVI. t. cz. értelmében a jövedelmi adókivetést a Csapó, Czegléd, Varga és Péterfia utczákra nézve f. hó 6-án elnökletem alatt megkezdendem, miről a t. cz. közönséget azon felhivással van szerencsém értesiteni, miszerint a tárgyalási helyiség a czegléduczában levő pénzügyigazgatósági épület 13 ik számu nagy termében leend, naponkint reggeli 9 órakor kezdődvén; felhivatnak az illetők, kik megelőzőleg különben is a tiz házgazdák által a megjelenés idejéről értesittetnek, miszerint a tárgyalási helyen saját érdekökben megjelenni el ne mulaszszák.

Debreczen, máj. 4. 1871.

Bay Bertalan,
p. ü. tanácsos mint a jövedelmi adókivető bizottság elnöke.

* **A város belterületének lejtmérése** igen szorgalmasan folyik, most a várad-utczai rész van munka alatt.

* **A városi pandurok** fegyverzete már megérkezett, s a honvédászlóalj parancsnokság által át is adatott a rendőrségnek. Láttuk az egész összeállitást, s azt minden tekintetben kitünőnek, czélszerünek találtuk.

TÁRCZA.

Az amerikai hölgy.

— Svéd beszély. —

Irta: **Zeissberg Frigyes.**

(Folytatás.)

— Kegyednek elég alkalma lesz köszönete kifejezésére; most pedig beszéljünk egyébről. — Én teljességgel nem akarok kegyed titkaiba behatolni, azonban nem fojthatom vissza bámulatomat a fölött, hogy kegyed, fiatal hölgy létére, minden kisérő nélkül ily hosszu utra rászánhatta magát.

— Ah, asszonyom, én nem tehettem másképen. Kegyed oly nyájasnak, oly részvevőnek látszik, hogy bizalmamat fölébreszté, és én nem akarok előtte titkolózni, s felfedezem minden búmat.

— Szegény gyermek! oly fiatal és már is szenvedett. Jöjjön, üljünk le egymás mellé s beszéljen nyiltan, mintha saját anyja lennék; kegyednek bizonyosan nincs anyja, mert az kétségkivül nem engedte volna meg, hogy egyedül utazzék.

— Anyám! — sohajta a hölgy, és szemeit könyek boritá el.

— Bocsásson meg nekem, ha anyjára emlékeztetve, netalán fájdalmat okoztam.

Ó nem! Hiszen én oly édesen emlékezem rá vissza. Félre minden erzelgéssel! Elbeszélem önnek asszonyom életsorsomat, beszélek atyámról és anyámról. Talán majd akkor jó tanácsot is nyerhetek.

II.

Rövid szünet mulva bensö izgatottságtól remegő hangon következőleg adá elé történetét:

— Engem atyám anyjának nevére Ingegerdnek kereszteltek. Atyámat Johnson Gusztávnak nevezték, de meg keil itt jegyeznem, hogy anyám állitása szerint ez csak fölvett neve volt, s nem a családja után öröklött. Ő még fiatal korában költözött ki anyjával Észak-Amerikába, hol annak nyugoti részében telepedett le, s több földijével ugyanott gyarmatot is alapitott.

— E szerint kegyednek atyja földim volt? És talán kegyed is beszél nyelvünkön?

— Atyám megtanitott arra, mig anyámtól, ki olasznő volt, az olasznyelvet sajátitám el.

— Ha ugy van, kérem a történetet hazám nyelvén folytatni, miután ugy inkább megértem.

— Mi egy kies vidéken laktunk, kis folyam partján; lakunkat dusan termő szántóföldek környezék; melyek minden évben nagyobb-nagyobb területet foglaltak el.

A lakhoz atyám kiskertet kapcsolt, s általában minden oly szép oly kellemes volt náluuk, hogy teljesen elégedettek, boldogok lehettünk. És én valóban az voltam. Anyámat gyakran láttam szomorkodni, mi nekem egyszer különösen feltünt és kérdeztem is lehangoltságának okát, mire ő azt válaszolá: hogy nekem egy fivérem volt, ki még születésem előtt eltünt a szülői háztól, anélkül, hogy azóta nyomára akadhattak volna. Csak egy öreg asszony látta, midőn két férfi a gyermeket, midőn ez az erdő szélén játszott, az erdőbe bevonszolta. Atyám is sokszor volt bus és leverthangulatban; vajjon fivéremnek sorsa okozta-e ezt, nem állithatom, csak arra emlékezem, hogy a bánat gyakrabban és hevesebben nyilvánult, mint anyámnál.

Egyszer egy éjjel egyik szomszédunk házát a közel fekvő nagy erdőségekben portyázott indiánok kirabolták, másik éjen pedig egy más gyarmatlakó lakára került a sor. Erre a lakosság egybegyült és elhatározta, hogy a rablókat üzőbe veszi. Anyám váltig rimánkodott atyámnak, hogy e portyázásban ne vegyen részt, de mindhiába; azt adta válaszul, hogy ő ki nem vonhatja magát abból, mit kötelességének tart, sőt annyivalinkább szükségesnek tartá ezt, mivel az indiánok, ha őket üldözőbe nem vennék, csak vérszemet kapnának, s az ő háza sem lenne azoktól biztosságban. Atyám maga gyüjté össze a gyarmat lakóit s élükre állott. Mielőtt eltávozott volna tőlünk bucsut vett, levelet irt, melyet anyámnak azzal a meghagyással adott át, hogy azt halála esetében Svédországba küldje el egy ügyvédnek, kibenanyám hü oltalmazóra fog találni. Midőn atyám a házat elhagyta, keservesen sirtunk, — de még keservesebben, midőn őt halva, szétzuzott fővel hozták vissza. Atyám halála a legnagyobb kétségbeesést idézte bennünk elé; anyám éjjel nappai sirt, mig végre sulyos betegségbe esett. Két héttel később sirba követte atyámat . . .

A leány nem volt képes tovább folytatni történetét; hangját görcsös zokogás fojtá el; arczát zsebkendőjével tarkarta el.

— Szegény, szegény gyermek! — vigasztalta Bark asszonyság, részvéttel simogatva a leánykát.

Midőn fájdalma csilapodott, folytatá:

— Halálos ágyán mondá anyám, hogy ő azt az öreg szolgát, ki szüleimet Amerikába kisérte, megbizta, hogy atyám birtokát javamra bocsássa árubs, s están utazzék el velem Uj-Yorkba, s onnan az atyám által irt levelet rendeltetése helyére elküldvén, a választ ugyanott varja be. Egyszersmind egy kis bepecsételt börtáskát is adott kezembe, utasitván, hogy azt annak adjam át, kihez czimezve van. Ebben okmányok voltak, melyek atyám hagyatékát számomra biztositandók voltak és valódi nevemet igazolák. E fontos iratokat folyvást magamnál tartám, mig nemrég elvesztém azokat.

— Micsoda? Elvesztek ez iratok?

— Igen. Tóbiás, az öreg szolga Uj-Yorkba utazott velem, hol én a levélhez, mielőtt azt elküldtem volna, az anyám haláláról való gyászjelentést is csatoltam. Több heti várakozás után kaptam meg a választ azzal a folszólitással, hogy Tóbiással haladék nélkül utra induljak.

Ennek folytán Uj-Yorkból Angliába utaztunk, hogy innen rendeltetésünk helyére eljuthassunk. Én nekem még eddig soha sem volt okom Tóbiás becsületességében kétkedni, minélfogva egészen rábiztam, hogy az elutazásra szükséges előkészületeket megtegye s tökéletesen hittem, hogy az ő okossága és tapasztaltsága által legjobban czélunkat érhetjük. Csak Hullba érkeztünkkor kezdtem észrevenni, hogy magaviselete feltünő izgatottságot árul el.

(Folytatása következik.)

* **Meginl panasz.** A vasuti vendéglő helyiségei a III-ad II-od osztályu váróteremekben vannak. E helyiségek éjjel, a reggeli vonat érkezte előtt alig 10 perczczel nyittatnak meg, ugy hogy az utazó közönség addig künn a folyosón kénytelen fázkódni. E baj orvoslását kérjük a vasuti főnök urtól.

* **A város területének** felmerésére a miniszterium és a város által kötött egyezmény szerint kiküldött álladalmi mérnökök már részint megérkeztek, részint pár nap alatt megérkeznek, s rövid időn megkezdik a felmérési munkálatokat.

* **A lapunk 88 ik számában** a lelkészválasztásra vonatkozólag megjelent ujdonsági czikkre, egy többek nevében három egyén által aláirt felvilágositás érkezett, melynek beküldését ezennel kötelességünknek tartjuk jelezni addig is, mig annak helyt adhatunk hasábjainkon. — A szerkesztőség.

* **Gacsó János ügyvéd** lakását Debreczenből Pestre tevén át, a néh. Varga József ügyvéd peres iratait a debreczeni kir. vegyes bíróság őrizete alá adta; saját peres ügyei továbbvitelével pedig debreczeni köz- és váltóügyvéd Takács Ferenczet bizta meg. Lakása Pesten 3 pipa utcza 2-ik emelet 3-ik ajtó.

* **Azon három feleséges** ember ügye, kiről mult számunkban emlitést tettünk e hó 22 éig ismét szünetel, miután második neje csak azon napra jelenhet meg kihallgatás végett Debreczenben. — Erős természetü egy ember lehet az ipse, a ki talán nem is ismeri azon magyar költeményt, melyben az fordul elő: „Pedig mikor ez az egy is sok . . . sat.

Országgyülési tudósitás.

A képv.-ház ülése május 4.

Elnök: Somssich P.

A kormány részéről Horváth Döme igazságügyéri megbizott.

A kérvények benyujtása után Szilágyi Virgil központi előadó, olvassa a bizottság jelentését az Északamerikával kötött consularis szerződés, s a határőrvidéki posta, távirda és tengerészeti kezelés átvétele által igényelt pótbitelről szóló javaslat tárgyában, melyeket a háznak elfogadás véget ajánl.

Felvétetik a napirend. Megszavaztatik a telepitvényesekről szóló javaslat harmadszori olvasásban s átküldetik hozzájárulás végett a főrendekhez.

Az első foly. bíróságokról szóló javaslat tárgyalása felvétetvén a 8-ik §hoz Vécsey Tamás ad be módositást, s a váltó és a keresk. bíróságoknál a kereskedelmi ülnököt nem akarja alkalmaztatni, ment épen az e törvényszékek előtt megforduló ügyek kivánnak érett jogi felfogást s jogászi képzettséget. A keresk. ülnököknek joga csak annyi a biráskodáshoz, mint a házassági perben a feleséges embereknek volna; a qualificatio egy és ugyanaz.

Az egész §. kihagyását javasolja.

B. Nyáry Gyula áthozza a főrendiház jegyzőkönyvét az eperjes-tarnowi vasutról, Dalmátországba vitt tüzifáról s a községek rendezéséről szóló törvényjavaslatok tárgyában.

Amazt változatlanul, — ezt módositásokkal fogadta el.

Ez utóbbi napirendre tüzetik.

Folytattatván a tárgyalás, Vécsey módositását miután mellette Irányi, Móricz, Halász B., ellene Halmossy, Hodossy, Hoffmann Pál, Horváth Döme (mint miniszteri megbizott) szóltak — a többség elvetette.

A 9. §. Zsedényi azon módositásával fogadtatik el, hogy bányabirákká nem „lehetőleg", de „csak" szakértők neveztethetnek ki.

A 10—12-ik §§-ok változatlanul, a 13-ik Ghyczy styláris módositásával a 14. §. változatlanul fogadtattak el. A 15. §., mely csak azt határozza meg, hogy a bíróságok székhelyeiről külön törvény intézkedik. Simonyi Ernő szól a 25-ös bizottság munkálatairól, s azt birálva, miután az nézete szerint hiányos, helytelen, zavart okoz, s nem fog megelégedést kelteni, tiltakozik en bloc leendő elfogadása ellen. Kárhoztatja a kormány könnyelmü, meggondolatlan eljárását, mint a mely belefogott e kérdésbe, anélkül, hogy a szükséges adatokat megszerezte, előmunkálatokat elvégezte s meggyőződött volna arról, hogy kivihető-e pénzügyi tekintetben a rendezés az általa szándékolt irányban és módon, vagy nem. Ő a bíróságok jóságát nem számuktól, de a jó és képezett biráktól várja; azért a birákat jól kell fizetni. E részben kevesli a 25-ös bizottság által megállapitott fizetéseket is. Módositást ad be a 15. 16. 17. 18. 19. §-okra, melyek kinyomatnak.

A tárgyalás a 25 §-ig haladt; az ellenzék részéről Vidliczkai József, Ghyczy, Váradi Gábor módositási fogadtattak el. Több módositvány kinyomatni határoztatott, miután az ülés eloszlott.

A képv. ház ülése Május 5-én.

Elnök: Somssich Pál.

A kormány részéről: Gorove, Pauler, Tóth, gr. Andrássy.

A jegyzőkönyv hitelesittetvén elnök bemutatja az irományokat.

Kérvényt nyujtanak be: Német Albert, miután előrebocsátá, hogy a benyujtandó kérvényért felelősséget nem vállal, bemutatja egy hadházi lakos kérvényét, melyben Horváth és Kerkápoly miniszereket a rajta ejtett 3 frtnyi kár miatt vád alá helyeztetni kéri. (Derültség.)

Tácsics Mihály interpellálja az igazságügyminisztert, van-e tudomása, hogy a falusi néppel mily igazságtalanságok történnek a bíróságok részéről s ha igen, szándékozik-e orvosolni a bajokat.

Gorove benyujtja a vizszabályozásról, ármentesitő társulatokról, viz- és gátrendőrségről szóló törvjavaslatokat. Kinyomatnak s az osztályokhoz utasittatnak.

Tóth Vilmos sajnálattal jelentvén, hogy a szegedi kir. biztosságot még az idén sem szüntetheti meg, 120 ezer forintnyi póthitelről szóló javaslatot nyujt be. A pénzügyi bizottsághoz utasittatik tárgyalás végett.

Vukovich Sebő szükségesnek látja, hogy a póthitel tárgyalásakor ne csak a pénzügyi, de a politikai oldal is szemügyre vétessék, mert a régóta fennálló szegedi kir. biztosság müködéséről egy idő óta semmit sem hallani. —

Felvétetik a napirend.

A Győrffy és Halmossy által beadott módositásokhoz első szól Horváth Döme kormánybiztos, s kijelenti, hogy az eredeti szövegtől eláll; miután Győrffy is visszavette módositását, maradt a Halmossy módositványa, melynek 3-ik bekezdését Horváth Döme és Győrffy Gy. módositá ujolag.

Győrffy nem ad felhatalmazást a kormánynak, hogy járásbiróságokat telekkönyvi hatósággal felruházzon, és e részben törvényjavaslat beterjesztését kivánja. Horváth módositása pedig a telekkönyvi hatóságot a járásbiró elnöklete alatt két utóbbira bizza.

Miután még Hodossy Imre a központi javaslat, Halmossy a saját és Horváth Döme módositványa mellett szólott volna Dietrich Ignácz pedig kijelenté, hogy az egész javaslat oly rosz, hogy módositani lehetetlen, s igy nem is nyujt be módositást, Tisza Kálmán pártolja hosszabb beszédben Győrffyt, mert a miniszteriumnak arra, hogy egyes járásbiróságokat telekkönyvi hatóságokkal felruházhasson, felhatalmazást nem ad, miután a kormány az elsőbiróságok kérdésében már negyedszer változtatá nézetét, s igy a törvényhozás benne nem nyughatik meg. Halász B., Mátyus Aristid és Vidliczkay Győrffy mellett szól; — Paczolay pedig a Halmossy és Horváth módositását pártolja azon hozzáadással, hogy utólagos jóváhagyás szükséges a módositásban emlitett intézkedéshez. A ház többsége ezt el is fogadja.

A tjavaslat tárgyalása ez ülésen befejeztetik.

Az ellenzék részéről módositásokat adnak be Vécsey Tamás, Mocsári Lajos, Váradi Gábor, Németh Albert, Dietrich Ignácz, Csiki Sándor, Vukovich Sebő, de többnyire nem fogadtattak el. A t.-javaslat szentesités alá terjesztik.

Délutáni posta.

— Bécs, máj. 5. Károly Lajos főherczeg legközelebb Palästinába utazik. — A trónörökhgnő temettetése hétfőn lesz. Kübeck holnap visszatér Flórenczbe.

— Versailles, máj. 2. A kormány, Bismarcknak egy jegyzéke következtében, elhatározta Favret Brüsselbe küldeni. Issy erőd falaiban 5 méternyi rést löttek.

A „Debreczen"
eredeti
MAGÁNTÁVIRATAI.

= **Pest, május 6. A jótékonysági Bazár ma megnyittatott, az érdekeltség igen nagy.**

= **Berlin, május 6. St. Denisből jelentik: Miután a német részről történt azon felhivás, hogy a vincennesi herlyőrség alábbszállittassék nem teljesittetett, a porosz csapatok megjelentek az erődben, elkobozták a lőszereket, s a nemzetőrséget Párisba utasitották. Párisban nagyszerü előkészületek folynak a torlasz harczra. Bizmarcknak Frankfurtba utazása előtt a császári palotában tanácskozás tartatott, a békekötés minden részleteinek megállapitására.**

Nyilttér.

Eladó ház.

Darabos utcza elején a 987-ik számu ház szabad kézből eladó.

Értekezsetni a bentlakó tulajdonossal.

Ugyanitt a legjobb kész szóró rostáknak kaphatók! 185 1—3

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLAH KAROLY.

HIRDETÉSEK.

Arany-ezüst
ékszerüzlet megnyitása.

Kovács István. ajánlja a n. é. közönség figyelmébe egészen ujonnan gazdag választékban berendezett

arany-ezüst és ékszerüzletétt.

Elfogad minden e szakba vágó tárgyakat becserélés és javitás végett.

Üzlethelyiség: Főpiacz, b. Josintzkyné háza alatt, a Tornay-féle kávéházzal szemben.

Ugy szintén bárminémü tárgyaknak tüzben, vagy Culvánia aranyozást felelőség mellett elfogad.

138 3—3

Haszonbéri hirdetmény.

Mandel Jakab földbirtokos ur tulajdonához tartozó **N.-Kabai** sör, bor, pálinka mérési, szoval az összes kir. kisebb haszonvételi jogok (regali benificium) a hozzá tartozó vendéglőfogadói épülettel és korcsmákkal; — továbbá a kabai malomjog; ezen kivül, egy gazdasági épületekkel teljesen felszerelt uri lak, korttel, szőllőföldde l; ugy a határban fekvő **200 hold szántó s kaszálló földdel** s ezzel járó legeltetési joggal: **1872. év Január 1-sö napjától** számitandó 3 vagy 6 évre is, **f. 1871. év május 17-ik napján d. u. 3 órakor N.-Kaba mezőváros házánál** tartandó nyilvános árverés utján a legtöbbet igérőnek, haszonbérbe fognak adatni. —

A bérleni szándekozók felkéretnek magukat elegendő bánompénzzel ellátni. —

A bérleti feltételek, alól is megirott **Jakó Pál a bérbeadó megbizott ügyvédjénél Derecskén** bármikor is, részletesen megtekinthetők.

Kelt Derecskén 1871. april 10.

Jakó Pál
165 9—10 köz s váltó ügyvéd
Derecskén.

Kaszálóeladás.

A Fancsikán 6 régi boglyás kaszáló szabadkézből minden órán örök áron eladó.

Értekezhetni a tulajdonos
Csicsó Lajossal
176 3=3 Hatvan utcza 3408-ik sz. a

Orvosi jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek jelenteni, hogy lakásomat 2170 ik szám alatt

a Teleky utczába a Greff-féle házba tettem át,

s rendelek a házon kivül, valamint a háznál leginkább

női betegségekben

naponkint d. u. 3-tól 4 óráig.

Szegény betegeknek d. u. 2-től 3 óráig minden dij nélkül állok rendelkezésére.

Tisztelettel

Dr. Deutsch Ferencz
64 21—50 gyakorló orvos.

„EURÓPA"
biztositó részvény- társaság

Az alólirott főügynökség tisztelettel jelenti, hogy az 1871. évre szólló

jégkár elleni biztositásra

nézve a dij szabályzatot megkapta, és bátorkodik a t. cz. gazdaközönséget, a jég elleni biztositásra meghivni.

A dijak legolcsóbbak és a biztositási feltételek a t. cz. gazdaközönségre nézve nagyon előnyösek, főkép azon intézményünk, hogy az általunk minden terményre nézve megállapitott legmagasabb árakon belől, a biztositó fél saját tetszése szerinti biztositandó egyedár, előforduló káresetben — habár ennek idejében az illető termény ára a biztositottnál csekélyebb legyen is — még is a biztositott ár vétetik a kártérités alapjául és azontul semminemü levonások sem aratási sem cséplési sem pedig más nevü költségekre, mint ez más intézeteknél divik — nem tétetnek.

Bevallások az alólirt főügynökség, ugy a vidéken létező alügynökségeknél elfogadtatnak.

Debreczen, aprilis hóban 1871.

Az „Európa" biztositó részvény társaság főügynöksége.

Rott Lipót és testvérénél
161 1— Debreczenben.

Az Általános
„ELEMI BIZTOSITÒ-BANK"

ujabbi közhasznu intézkedései által a gazdászati érdekeknek megfelelve, elfogad biztositásokat

jég-károk ellen

kedvező feltételek és legolcsóbb dijak mellett.

Bővebb felvilágositással szolgál a bank alólirt főügynöksége és a kerületbeli összes ügynöksége.

Kelt Debreczenben, 1871. év április hóban.

Az általános elemi biztositóbank főügynöksége Debreczenben

Biztositási iroda: Gróf Dégenfeld ház 1760. sz. a.

181 3—14 **Sarkady Ferencz.**

Szalmakalapok gyári raktára

Főpiacz, a „Fehérló" mellett.

Debreczenben.

Alulirott ajánlja **schweitzi** és **florenczi** fonatu férfi, női és gyermek **szalmakalapjait,** melyek a **legujabb divat** szerint, nagy választékban a legjutányosabb gyári áron kaphatók. Minden két hétben a **legujabb női minták** érkeznek. Diszes **tolakkal, virágokkal** és **szalmadiszitéssekkel** szintén szolgálhatok, valamint **posztó-kalapokkal** is.

Vállalok **szalmakalap tisztitását,** s divatos átalakitását, melyek a leggyorsabban készittetnek.

130 4—10 **Swoboda József.**

Értesités.

Bátor vagyok tudatni a t. cz. n. é. közönséggel, hogy kereskedésemben következő czikkek kaphatók és megis rendelhetők:

Quenczer féle nemez, és szabad kézmüi közönséges és rissalma fonatu kalap.

Férfi és női lábbelik, kitünő jó minőségüek a legizlésteljesebb kiállitással.

Magyar kir. dohány és szivar, mindenféle Tajték dohánypipák, Pipaszárak borostyán kővel és anélkül, Szivarszipkák, Pénz és szivartárczák, Sétabotok csinos kiállitással. Prágai férfi és női kesztyük, Kézelők, Inggallérok, Férfinyakkendők, Eső és napernyők, s több illető nem sorolt czikkek a lehető olcsó árak mellett.

Teljes tisztelettel

Váradi István.

187 1—

Ajtót kell nyitni a szerencsének!!

250000 ezüst mark

172 1— kedvező esetben mint legfőbb nyeremény kinálkozik a

a legujabb nagy pénzkisorsolásban,

mely a magas kormány által engedélyeztetett és biztosittatott.

Csak nyeremények huzatnak, s tervszerüleg 6 sorsolás utján nehány hó alatt **24,000 900** nyeremény huzatik ki, ezek közt lesznek főnyerők:

250,000, 150,000, 100,000, 60,000, **40**,000. 25,000 20,000, 12,000, 10,000, 8000, 6000, 5000, 4000, 05: 2000, 156: 1000 256: 500, 11,600: 110 tallér stb.

A legközelebbi első nyereményhuzása ezen az állam által biztositott nagy pénzkisorsolásnak hivatalosan meg van állapitva

Erre 1 egész eredeti sorsjegy ára csak 4 frt.
1 fél „ „ „ 2 frt.
1 negyed „ „ „ 1 frt, osztrák pénzben beküldve.

Minden megbizás tüstént a legnagyobb gonddal eszközöltetik, s az eredeti sorsjegyet küldjük meg mindenkinek.

A megrendelések mellé minden megkivántató játéktervet dij nélkül hozzá csatolunk, s a huzás után a résztvevőknek a kihuzott számok hivatalos sorozatát megküldjük.

A nyeremények kifizetése állami jótállás mellett mindig a legpontosabban történik, s azt akár egyenesen megküldhetjük, akar összeköttetéseinknél fogva Ausztria minden nagyobb piaczán utalványozhatjuk.

Üzletünk a szerencse által kegyelve van, s legközelebb is több más nagy nyereményen kivül hivatalos bizonyitvány szerint három huzásban a főnyeremény háromszor nálunk nyeretett, s általunk az illetőleg tüstént kifizettetett.

Az ily szilárd alapokon nyugvó vállalatnál remélhetőleg határozottan lehet számitani az élénk részvételre, kérjük ennélfogva a közeli huzás alkalmából minél előbb egyenesen hozzánk fordulni.

S. Steindecker et. Comp.,
bank és váltóüzlet Hamburgban.

Hol is mindenféle államkötvények, vasuti részvények és kölcsönsorsjegyek eladatnak és vásároltatnak. 183 1—

☞ U. i. Ezuttal megköszönjük az irányunkban eddig mutatott bizalmat, s midőn ez uj sorsolásra fölhivjuk a t. cz. közönséget, ezuttal is arra fogunk törekedni, hogy t. érdekleteinknek teljes megelégedésére lehessünk mindig készséges és haszonos szolgálatainkkal.

A fentebbi.

Köszönő és ajánló levél.

Kedves kötelességemnek tartom dr. **Miller urnak** nyilvánosan és igazsághüen köszönetet mondani, **jeles görcselleni balzsamjáért,** miután ezen kitünő szer által, több éveken keresztüli gyomorbaj szenvedésemtől szabadultam meg, visszanyervén előbbi jó egészségemet, — nemkülömben ugyanez illeti őt jeles készitménye **Mohanövényenedvéért** is, a mit családom tagjainál gyakrabban alkalmazván kitünő gyors és jó hatását mindenkor bebizonyitotta; minélfogva ezen gyógyszereket mindenkinek a legmelegebben ajánlom.

Kelt Bukarest sept. 20-án 1870.

Bibescó J.
110 3— ezredes.

Debreczen, 1871. Nyomatott Telegdi L. betüivel. (Széchenyi-utcza 1814. sz. a.)